

Մ Ե Ն Տ Ո Ր

ՄԷՃՄՈՒԱՅԸ ՄԷՊԱՀԻՍԻ ՄԻԻՖԻՏԷ

ՊԻՐԻՆՃԻ ՍԷՆԷ .

1886 ՄԱՅԻՍ 15

ՆՕՄԲԵՐՈ 10

Թ Է Պ Գ Ի Գ Ա Պ

Կէրէք փայլթախթտան վէ կէրէք վիլաեաթը շահանէնին ճիհաթը միւխթէլիֆէսինտէն թէպրիք վէ թէշվիգի հալի մէքեաթիպի միւթէատտիտէ ախղ իլէ , հէր թարափտան Րիսալէմիզ իշին հիւանի թէվէճճիւհէ վէ հիյեթի թահրիլիյէմիզ իշին իշթիրաքը հիսսէ մազհար պույրուլտուղումուղտան տօլայը , տէյիլ քի լիեադաթը մըզտան , իլլա մութթասըֆ պուլունտուղլարը միւրիւվէթ վէ համիյեթտէն նաշի պու աճիզլէրինի պու տէրէճէ թալթիֆ վէ թէշվիգ գըլան պիլճիւմլէ վէվաթը քիրամ հազարաթընա իպրազը թէշէքքիւր էյլէրիզ :

Էղճիւմլէ , խըտէմաթ վէ հիմէմաթը քէսիրէսիյլէ միլլէթիմիզի զաթէն միննէթտար գըլմըշ օլան Մեծ . Նիկոզոս էֆ . Նազարէթեան հազըթթլէրինէ տախի , Մենտորուն իտարէսինէ սարֆ օլունմազ իւզրէ մէքթէպիմիզէ 10 աւտէտ Օսմանլը լիրասը իհտա պուհուրտուղլարընտան տօլայը արզը շիւքրանիյէթի մախսուսէ իլէ հայիզի նէսապը մէֆիւէրէթ օլուպ' էֆէնտիի միւմայիլէհին շու իանէլէրինէ մուգապիլ , միւխթէլիֆ մահալլարտա քեային պաազը մէքթէպլէրէ վէ շիրքէթլէրէ մէճմուլամըզտան 35 նիւսխէ մէճճանէն կէճնտէրիլէճէյինի Մենտոր իտարէսի թարաֆընտան իլթար վէ իլան էտէրիզ :

ԱՍՍՐԸ ՄԻԻԹԵԳՈՏՏԻՄԻՆ

ԵՐՄԵՆԻԼԵՐԻՆ ՓՈԽԹԵՐԵՍԹՆԻՔ ԹԱՐԻԽԻ

Իլմի գատիմիեաթ եախօտ իլմի ասարը միւթէգատտիմին տէմէքլէ պիր միլէթին փէք էսքի վազըթտա հիւքիւմէթ, նի-գամ, իլմ, մէզհէպ, լիսան, ալին, ատէթ, էպնլյէ, էլպիսէ վէ սայիրէ կիպի խուսուլարը անլալըլըր :

Մաքսէտի աճիզանէմ իսէ, պուրատա, մուխթասար սու-րէթտէ Երմէնիլէրին էզմինէի գատիմէտէ զահիպ օլտուգլարը իթիգատաթը տինիյէ վէ ազալիտի մէզհէպիյէ հազգընտա սէյ-լէմէք տիր :

Շուրասը մա'լիւմ պիր քէյֆիյէթ տիր քի, Սու թուֆանընը միւթէադգըպ Նոյ նահապետ կէմիտէն չըգարադ խալիգի մութլազ հազրէթլէրինէ 'արզը իպատէթ էլլէտի, վէ անըն եա-զըն զիւրիյէթի տախի խիւտափէրէսթ գալտը, վէ մատէմքի Երմէնիլէրին իւք էճտատը տախի հէման օլ վազըթտա անլէր-տէն թէսէլիւլ էթմիշ տիրլէր, անլէրին տախի խիւտափէրէսթ օլմուշ օլմասը իսթինթաճ օլունա պիլիր :

Լաքին պիր միւտտէթ սօնրա Երմէնիլէր տախի պաշգա միլլէթլէրին թարիգինէ սիւլիւք իլէ գաւվայը թապիյէյէ իպա-տէթէ պաշատըլար : Էճսամը Ֆէլէքիյէյէ 'արզը ուպուտիյէթի բուհանիյէ՝ փէք էսքի զէմանտէն գալմը վէ Սաբա մէզհէպի նամըյլա մա'րուֆ օլմուշ տուր : Զիւնքի իպրանիճէտէ Սաբա լուղէթի ասքիք մա'նասընտա օլտուղունտան վէ էճսամը Ֆէլէ-քիյէ տախի ասաքիրէ թէշպիհ էտիլտիյինտէն՝ պու իսմի թէնսիպ էլլէմիլլէր տիր :

Պու իթիգատ Երմէնիլէրէ վազարչակ փատիչահտան չօգ էվվէ Աճէմլէրտէն վէ Քիլտանիլէրտէն ինթիգալ էլլէմիշ վէ հաթթա թարիլլէրտէ Արեւորդիք իսմիլլէ զիքը օլունան գապիլէ շիմսփէրէսքիք զէմանընտան պազի պիր էսէր կիպի թանըլ-մըլ տըր :

Գատիմտէ միլլի միւխթէլիֆէ՝ կիւնէլէ էսամիի միւխթէլիֆէ իթլազ էտէրլէր, եա'նի, Մըսրիլէր՝ Օսիրիս, Աճէմլէր՝ Միհր եախօտ Որմիզդ, Ֆինիկէլիլէր՝ Բահաղ, Ամմոնիլէր՝ Մոդոք,

Մովսէսը Գամուս , Եունանիւէր՝ Ապողոն , վէ Էրմէնիւէր Իսէ Արամազդ Թա'պիրինի վէրիւէր Իսի :

Էրմէնիւէրտէ շէմսփէրէսթիւք պիր միւտտէթ տէվամ Էթ-տիքտէն սօնրա տիւչսրը զա'աֆ օլտու , վէ անըն եէրինէ Աճէմ-լէրտէն սիրայէթլէ Աթեշփիրիսըլիք գայիմ օլտու , չիւնքի աթէշի տախի հէրարէթի սէպէպլիլէ շէմսէ Թէշլիհ վէ անըն իշիւն մախսուսի իպաաէթիւեահար Թէէսիս Էլլէտիւէր :

Արամազդ Էրմէնիւէրին էն 'ազիմ մա'պուտը վէ իլահարըն փէտէրի , ազիմ , գուվվէթլի , սէմանըն վէ զէմինին խալիզի , զանիւթիւն վէ քէսրէթին մէնպալը վէ զայլիհիւմ սըֆէթլէր իլէ իթիպար օլունուր Իսի :

Իքինճի տէրէճէտէ օլան ալիհէ Իսէ՝ Անահիտ Թէսմիյէ օլու-նան Գամիւր Իսի , վէ պունա , միլլէթին հաֆըզը վէ շէրիֆի , ըիւեազէթին վէ փէրհիզքեարլըլըն վալիտէսի վէ պէնիի պէշէրին վէլի իւլ նիլմէթի նազարըլա պազըլըր վէ խըզմէթինէ չօգճա փատիշահար Թա'եին էտիլիւր Իսի : Մըսրիւէր Անահիտի Իսիս Թէսմիյէ էտէրլէր Իսի :

Էրմէնիւէր աթէշիւրէսթիւքտէն սօնրա փութփէրէսթիլիյէ սիւլիւք էթտիլէր վէ գուվվէթ , շէճա'աթ , հիւնէր վէ հիւսն կիպի խասսիյէթլէրտէ խարիզ իւլ 'ատէ շէօհրէթ քէսպ էտէն զէվաթը մա'պուտ իթթիխազ էթմէյէ եա'նի Ալլահ կիպի Թա-փընմայա պաշլատըլար :

Մովսէս Խորենացիին հիքեայէսինէ նազարէն Պիրինճի Ար-տաշէս Եունանիսթան Փիւթուհաթընտան ալտէթինտէ Դիոսուց , Արտեմիսիւն , Աթեմասըն , Հեփեստոսուց վէ Ափրոդիտեցիւն սա-նէմլէրինի պէրապէրինճէ կէթիրտի , վէ անլէրէ մախսուս փութ-խանէլէր Թա'եին էթտիրտի :

Մէզքիւր իլահէլէրտէն մա'տա Էրմէնիւէրին միլլի իլահարը տախի վար Իսի . մէսէլա . Տիր , Միհր , Արեգ , Ամանոր , Աստղիկ , Նանէ վէ սայիրէ :

Տիր ինսանլարըն նազըրը վէ խայր ու շէրր ամէլլէրին քեա-թիսի օլուպ էօտիւքտէն սօնրա հէր քէսի Արամազդըն հուզու-րունա կէօթիւրիւր իմիշ : Տիր՝ քիթապէթին վէ իլմին ալիհէսի մագամընտա քեարիպ Թէսմիյէ օլունուր Իսի քի պունա՝ Էրմէ-նիճէ գրող տէրլէր , պու լուղէթ տարպը մէսէլ հալընա կէջմիշ տիր . վէ գարըլարըն՝ չօճուգլարընա պէտտուա օգուտուգլա-

ընտա « Սէնի կրո՛ղ չալա » տէմէլէրի « Սէնի Տիր կէօթիւր-սիւն » , եա՛նի « Էօ՛լէսին » մանասընտա տըր :

Միհր Արամազդըն օղլու օլուպ՝ մերտլէրին համիսի վէ ֆա-թիհլէրէ պիրէր թաճ իհսան էլէր իմիշ :

Արեգ զայէթ փարլագ չէհրէլի պիր գահրիման օլուպ՝ եօլտա կիտէր իքէն բասթ կէլտիյի չէօլլէրի մահսուլտսը գըլար վէ ալէտտէվամ ույանըգ տուրարագ քիւրրէի արզը հիւսայէ էտէր իմիշ :

Ամանոր լուղէթի էրմէնիճէ սալը ճետիտ մանա՛սընտա օ-լուպ՝ պու իսմ իլէ մա՛րուֆ իլահ՝ մէյվէլէրին վէ մահսուլաթըն համիսի , վէ պա՛ղէն վանատուր տալիս թէսմիյէ օլունուր իմիշ քի զարիպլէրէ մէսքէն վէ մէլճա վէրիճի տէմէք տիր :

Աստղիկ վահագըն գարըսը վէ հիւսն վէ ճէմալ վէ լէթա-ֆէթ իլահէսի իտի քի էրմէնիլէր արասընտա նէզաֆէթ վէ հիւսնի ախլագ նիւմունէսի իքէն , էճնէպի թէէսսիրաթ իլէ , սօնրալարը սէֆահէթէ տէլիլ օլտու : Պու իլահէյէ տէֆնէ աղա-ճընտան վէ չիչէքլէրտէն հէալիյէլեր վէրիլի իտի վէ զանն օլու-նուր քի վարդավառ, եօրթուսունուն իսմի օլ վագըթտան գալ-մըշ տըր :

Նանէ Արամազդըն գըզը օլուպ Յովսեփոս թարիխինտէ Ար-տէմիա վէ Ազիզ քիթապտա Նանէա թէսմիյէ օլունուր (Բ. Մա-կաբ. Ա. 13-15) :

Էրմէնիլէրին պունլարտան մա՛տա պաշգա իլահլարը տալիս վար իտի , մէսէլա , Պարշամին , Ապոդոն , Հեփեստոս , Հե-րակիւս վէ սայիրէ :

Ագաթանգեղոս միւլէրրիս Պարշամինի զայէթ պէյազ վէ փարլագ վասֆ էտէր : Բիվայէթ օլունուր իմիշ քի գըշ մէվսի-մինտէ , սօղուգ պիր կիճէտէ պիզիմ մէշուր վահագն ճէպպար , պունուն մա՛պէտինտէն սաման սըրգէթ էթմիշ վէ սըրգէթ էթ-տիյի սաման իլէ սէմանըն եիւզիւնտէն ֆիրար էթտիյի վագըթ սամանըն պիր գըսմը տէօքիւլիւշ , վէ չիստի սաման եօլու (Միր կաթին կամ Յարդգող) տէտիյիմիզ երլտըլլար քէօմէսինին ու-զուն եօլու կէօյա պու իմիշ :

Պունլարտան մա՛տա էսքի պապալարիմըզ պաշգա էվհամը պաթըլէյէ տալիս իթիգատ էտէլլէր իմիշ , մէսէլա , սիրպաղ-լըլա , պիւլիւճիւլիւյէ , միւնէճճիմիլիյէ , բիւյա թէֆսիրինէ ,

ճանըն կէքի տէօնմէսինէ վէ զայրիհիւմ :

Թարիս պիղէ կէօսթէրիօր քի Շամիրամ մէլիքէ իլէ մուհարէպէ էսնասընտա վէֆաթ էտէն Արայ՝ վէ Վարազդատըն էօլտիւրտիւիւ Մուշեղ՝ Առլիզ թէսմիյէ էտիլէն խէյեալէլէրին եաւամասը իլէ տիրիլէճէքլէր տէեու պիր միւտաէթ մէյտանտա պրազըլմըշլար տըր :

Իշթէ Յիսուս Գրիստոսուն թէշրիֆիլյէ հագիգաթ նուրուլէման էյլէյէնէ գատար էրմէնիլէրին զահիպ օլտուղու իթիգատաթը տինիյէ ալէսսէվիյէ պունլարտան իպարէթ պուլունմուշ տըր :

ՎԱՐԱԶԴԱՏ Ն. ԱՐՍԼԱՆԵԱՆ

Վ. Կ.

ԷԱՐԱՐԸ ԹԱՐԻԽԻՅԷ

ՖԱՐՄԱՍՕՆԼԱՐ

Ֆարմասօն եախօտ Ֆրանմասօն թա'պիրի Ազատ մի'մար տէմէք օլուպ , գատիմտէ անճագ մէզքիւր էսնաֆա միւնհասըր պուլունան խուսուսի վէ կիզլի պիր շիրքէթ ազասընա իթլագ օլունուր իտի , Մուսխիէրէն մանաի լուզէվիյէսինէ պագըլմայարագ , էլէէօլմ մալիմը 'ամմէ ֆիւլան պիր շիրքէթի խաֆիյէնին ազասընը իմա էթմէք իչիւն իսթիմալ օլունմագտա պուլունտու :

Թէվարիսի գատիմէտէ սերահէթէն պէյան օլունտուղու վէճհ իւզրէ , Բօմալըլար , Եունանիլէր վէ Մըսրիլէր արասընտա միւթէնէվլի՝ էսնաֆ շիրքէթլէրի պուլունտուղու միսիլիւ օլ ասրլարըն պատիի շէրէֆի օլան ֆէննի միմարիտէ տախի պէօյլէ մուհիմմ պիր շիրքէթին վիճուտի թապիաթը մալահաթտան աոտ էտիլսէ սէզա տըր :

Ֆարմասօնլուղուն իզինի սիւրիւպ , մէնպա'ընա տօղրու

կիթտիյիմիզտէ , անը պիր թագըմ մասալար վէ ըիվա-
յէթլէր արասընտա զայպ էտէճէյիմիզ պէտիհի տիր .
Հազրէթի Սիւլէյմանըն հէյթէլի ինչա , եախօա հալա
պագի օլան Մըսըր էհրէմլէրինին թէմլէրի վազ՝ օլու-
նուր իքէն , հաթթա Սէնա՛ար վատիսինտէ Պապէլ գու-
լէսի սէմավթա տօղրու թէրէֆֆիւ վէ տահա իլէրի կի-
տէրէք , պէշրիյէթին պէշիյի օլան սէֆինէի նուհ թու-
ֆան տաղալարը իւզէրինտէ թէմէվիւն էտէր իքէն ,
պէօյլէ պիր մի՛մար չիրքէթի մէվնուտ իտի տէյու ըի-
վայէթ օլունուր , վէ տէնիլտիյի գատար տէյիլ իսէ պի-
լէ , եինէ խայլիճէ էսքի իտիյինէ ի՛մարէլէր տախի պու-
լունուր :

Վէ լաքին չիրքէթի մէզպուրէնին մունթազամ պիր
չէքլ ալմասը Գուրունը վուսթատէ վուգու պուլտուզու ,
վէ հիյէթի հազրէսինի իսէ օն սէքիզինճի ասրտա քէսպ
էյլէտիյի իչին էվվէլա սալթ միմարլարա մախսուս , սա-
նիյէն ումում ֆարմառօնլուգ հազգընտա գարիունըմըզ
մախթասար պիր մալիւմաթ վէրմէք էմէլինտէյիզ :

Գուրունը վուսթա՝ (միջին գար) մանէվի զուլմէթ վէ
թէտէննիսինէ ըազմէն , էնվաի պէօյիւք պինալար , ալէլ-
խուսուս մանասթըրլար , ուլու քիլիսէլէր վէ սէրայ մա՛-
պէտլէրի ինչասը ասըր օլարագ , անտէ մահիր եօնուճու-
լար վէ միմարլար զիյատէսիյլէ ըազպէթլի թութուլուր ,
վէ պինտէն ալէյհ ֆէննի մէզքիւր տախի խուսուսի պիր
սուրէթլէ քէսպի թէրադգի էտէր իտի :

Պէօյիւք պիր քիլիսա պինասը հէնկեամընտա եէրլի
եափուճուլար իլէ պիլլիքտէ իչլէմէք իչին խարիճտէն
պիր չօգ մէչհուր ուսթատար ճէլպ օլունուր , պունլար
տախի պինա խիթամիէզիր օլունճույատէք անըն իթթի-
սայընտա գուրուլմուշ գուլիպէլէրտէ օթուրուլար , վէ
սուհուլէթի ումուր իչին տրալարընտան պիրինի պաշ

մէ'մուր , վէ պա'ղը տիկերէրինի օն պաշը թա'յին էտէր-
լէր , վէ իշէրինտէն շայիրտլիք միւտտէթինի պիթիրիպ
սէնաաթտա իպրազը մէհարէթ էտէնլէրէ ուսթատլըզ
իմթիյազը վէրիրլէր իտի , Հէմ տախի իլէրիտէ պու կիպի
պինա իշէրինէ տօղրուտան գապուլ օլունմագ , վէ էս-
նաի րահտէ եէքտիկէրինտէն մու'ավէնէթ պուլմագ իւզ-
րէ պէյնլէրինտէ պա'ղը կիզլի ալամէթլէր թա'յին էտի-
լէրէք՝ հէր քէս պիրպիրինի օլ ալէմէթլէրլէ թանըր իտի :

Պագաթ , պու իֆատէլէրէ պագըլլարագ , գուրունը
վիւթատա ուլու քիլիսալար ինշասընտա իսթիխտամ օլու-
նանլար անճագ Պարմասօն շիրքէթի ազասընա մէնսուպ
մի'մարլար իտիլէր տէյու անլաշլմալը տէյիլ տիր . զիրա
Գօթիք միմարլըղըն (Գոթական ճարտարապետութիւն) էն
մէշհուր վագթը սայլլան մէզքիւր տէհրլէրտէ ինկիլթէր-
րա վէ Պրանսանըն շէօհրէթեապ ուսթատլարը տէյիլ
ֆարմասօնլարտան , իլլա էքսէրիյա էհլի մերագ վէ մա-
հիր ըուհպանլարտան , վէ պա'ղէնտէ ա'վամը նաստան ի-
պարէթ իտիլէր :

Ֆիլվագի օնտէօրտինճիւ ասըն Ալաման ֆարմասօն-
լարը օյմաճըլըք վէ քէմէր չաթմագ իշինտէ փէք հիւ-
նէրլի օլարագ , մէմա'լիքի մէզպուրէնին միմարլըզ ումու-
րունու չօգճա քէնտիլէր էօհտէլէրինէ կէշիրտիլէր իսէ-
տէ , ինշա էթտիքլէրի քիլիսալար քիւլֆէթ (էմէք) ճի-
հէթիլլէ զայէթ էֆղուն , լաքին հիւան ու նէզաքէթ խու-
սուսունտա Մասօն օլմայան ուսթատլարըն էսէրլէրինտէն
խայլիճէ տուն իտիլէր :

Մասօնլարա Պրան Է'անի Ագատ Էախօտ Մու'աֆ տէն-
մէքլիյին սէպէպի՝ պունլարըն պիր թագըմ փափավի ֆէր-
մանլար վէ իմթիյազնամէլէր սայէսինտէ ումում էսնաֆ
նիզամաթընտան ազատ , վէ ինկիլթէրրա իլէ էվրօփանըն
սայիր մէմալիքինտէ , ալէսսէվիլլէ էսնաֆ վէ ամէլէ թա-

գըմընա թարհ էտիլէն կէօնակէօն վէրկի վէ եիւքէրտէն մու'աֆ գըլընմըշ օլմալարը իտի : Մէշղուրիյէթլէրի պէր-
աէվամ քիլիսա պինա էթմէք օլան պիր կիւրուհա կէրէք
րուհանի րիեասէթին , վէ կէրէք անըն թէէսիրիյլէ ճիւ-
մանի հիւքիւմէթին պիր տէրէճէ իմթիյազ պախշ էթմէ-
սինէ թէաճճիւպ օլունմամալը տըր , հաթթա ինկիլիզ
գըրալարընտան ալթընճը Հէնրի պու չիր.քէթէ ա'զա , վէ
եէտինճի Հէնրի տախի պաշ րէյիս իտիլէր .

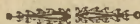
Օն եէտինճի ապրատէք սալթ մի'մար էսնաֆընա միւն-
հասըր գալմըշ օլան ֆարմասօնլըգ՝ վագթը մէզպուրտան
իթիպարէն քէնաի հալ ու հիյեէթինի թէպտիլ վէ տա-
յիրէսինի թէվսի՝ պիրլէ հիւքիւմէթ , միլլէթ վէ մէզհէպ
ֆարգընա պագմայարադ հէր պապէտտէն օլան քիմսէ-
լէր իչիւն գափուլարընը աշմըշ վէ պէօյլէճէ ա'զասընըն
մէճմուա'ի էլեէօվմ իւշ միլիօնա տօղրու պալիզ օլմուշ
տուր :

Էսքի ուսուլուն տէվամը վէ տահա միւքէմմէլ պիր
շէքլի սայըլան իշպու եէնի ֆարմասօնլըգ թարիգինին
հագիգի միւէսսիսի՝ ինկիլթէրալը էլիաս Սչմօլ վէ չէնտ
նէֆէր օգուճուշ տօսթլարը իտիլէր , քի , հիյնի հաճէթտէ
եէքտիկէրինի թանըյապիլմէք վէ մուավէնէթ պուլմագ
իչիւն գատիմ ֆարմասօնլարըն էօրնէյինէ պիլ իմթիսալ՝
կիւնէշ , այ , վիէրկէլ , միւրէպպա , միւսէլլէս վէ զայրի
շէքլէր կիպի պիր թագըմ կիզլի ալամէթլէր թային վէ
արալարընտա շայիրտլիքտէն պաշ րիյասէթէ վարընճա-
յատէք էնվայի մէրթէպէ վէ մէ'մուրիյէթլէր թէրթիպ վէ
պիր տէրէճէտէն աիկէրինէ կէշմէք իչիւն րէսմի այլիլէր
իճատ էթտիլէր , Իքինճի Չարլըզ վէ իւչիւնճիւ Ուիլիամ
գըրալար պու թարիգէ տախիլ իտիլէր :

Վագթըն միրուրիլէ ա'զասը թէքէսիւր էտէրէք միւ-

Թէնէվլի մահէլլէրտէ եէքտիկէրինէ մէրպուպ Փարմասօն
յօմայարը (էնճիւմէն) Թէշքիլ օլունտը :

(Մապա'տը վար)

Մ Ի Ի Ք Ե Ա Թ Է Պ Ա Թ

Իսթանպուլ , 15 Ապրիլ 1886

Միւհթէրէ'մ Մենտոր

Մէյտանը մաթսուլաթը միլիյէտէ պիր գաչ մահ տըր ման-
զուր օլան Ռիսալէի միւֆիտէնիզտէն տօլայը սիզի Թէպրիքլէ
պէրապէր , սէհայիֆի նէշրիեաթընըզըն Իսթանպօլ մէքթուպ-
լարը իլէ տէ իշղալ էտիլմէսի զըմնընտա իզհար էյլէտիյինիզ իշ-
թիեագա հէմ միւթէշէքքիւր հէմ տէ միւֆթէիսիր օլունտօրում :

Չունքի . միլլէթի էրմէնիեանըն մէնպա'ը մէտէնիյէթի , տէվ-
լէթի Օսմանիյէնին մագարըը սալթանաթը վէ ռուպ'ը մէսքիւ-
նուն պէնիյէի պինագիրէսի օլան Իսթանպօլ , էհայիներն ինթի-
եաճաթը մատտիյէսինին վէ մա'նէվլիյէսինին Թէսվիյէսի , ումուրը
մուագգամանըն Թէվզիհի վէ էֆքեարը ումումիյէնին Թէնվիրի
մէրամըյլա հէր փօսթա հէր Թարաֆա ագին ագին իյսալ էթ-
էթմէքտէ պուլունտուզու միւթէատտիտ ըիսալլէրի վէ ճէրի-
տէլէրի իլէ մագպէգտէ միւշթէհիր Տէլֆի քէհանաթը կիպի իս-
տարը էվամիր էթմէքտէ իքէն , վէ էֆքեարը ամմլներն իտարէ
վէ ինզիսլաթընըն քէէնէհու Րէթի գումրանիասը կիպի տաիրէ ի
Թասարուֆա ինհիտար էյլէմիշ իւքէլա վէ իւտէսլաեա մալիք
իքէն , պիզին պիր ճէսարէթի ֆէվզ էլ ա'տէ իլէ Տորոս ճիպա-
լընըն սիւսիւլէսի մավերառընտան վէ Ֆրաթ նէհրինին մէճրասը
մագրէպինտէն միլլէթի ըէհպէր վէ ըէհնիւմա օլմաեա վէ պիզիւմ
մուհարրիւրլէրիմիլին քէվքէպէի քէվաքիսլի սիլքինտէ պիր նօգ-
թայը իֆթիլսար գապթ էթմէյէ չըզըչմանըզ , — աֆվընըզա

խթինատէն տէրիմ — ազ քիւսթախըզ տէյիլ տիր , հէլէ քի , պուհու սի'զ տէ ֆէհմ իտուպ եինէ պուրաճըզտան մուալէնէթի գալէմիյէ իսթիմաար էյլէյօրսունուզ :

Եւ , պիզիմէ միւսապագաթը պիր քեարը սէհի'լ մի պիլ-տինիզ իտի :

Թապիւսթտան իհսան օլունմուշ թէմիզ հէվանըզ , սօվուգ սուեունուզ վէ զանի իւզիւմէրինիզ իլէ թէֆախսիւր , շէհրի-նիյի տէ Արուսը Արապիսքան շէօհրէթիյէ թալթիֆ էթտիքլէ-րինէ թէքէպպիւր էթմէյինիզ , պիզիմ մէտինէի մէտայինիմիզ՝ ասրլարտան պէրու 'ալէմտէ նուֆուզը հիւքմրանիյի հայիզ , վէ պինապէրին , սիեասէթ , մա'րիֆէթ վէ քիթապէթ էրպապընա մէրճի' վէ միւլթէճա օլմասը ճայիզ տիր :

Իսթանպօլ իբի տիւնեանըն միգրատը , իբի տէրեանըն միֆ-թահը վէ պիւթի'ն շէհրլէրին սուլթանը տըր :

Էյ կիտի կիւնէր , նա'ըլ տա կէշէրլէր վէ նէլէ'ր եափար-լար :

Պունտան 2500 սէնէ էվլէլ պիր թագըմ Մեգարա մէհաճիր-լէրինին մէսքէն իթթիխազ էթտիքլէրի Պիզանթիոն գարիյէսի իլէ սու կիւնքի Գօսթանթինիյէ արասընտաքի ֆարգը ալիմ նէ' տիր , վէ ալէթթէվալի Մէտիլէրին , Ալթիսալըլարըն , Աբար-թալըլարըն , Մաքէտօնլույարըն , Սիւրիալըլարըն վէ Ռօմալըլա-րըն թէարրուզաթընա վէ Գօսթանթինի ալէմին ճիւլուսունտան պէրի եքթտիկէրինի միւլթէագզըպ ինզըլապաթ էմվաճը միեա-նէսինտէ քէնտուտինի միւլթէլայը խէսար վէ կիրիֆթարը ին-քիսար էտէն սէրկիւզէթլէրէ գարը իգամէի գատտը գուտ-րէթ էյլէմէսինին հիքմէ'թի նէրէսինտէ տիր :

Տիւնեանըն գա'նըը նօգթասընտա էօյլէ պիր շէհր վարքի , թարիխինտէ պու գատար թէնէվլիւ' վէ թալի'ինտէ պու գատար թէպէտտիւլ մէյտանէ կէլիւշ , Եունան վէ Բօմա մէտէնիյէթլէրի-նին մէվգի'ի իսթիլաթը , Պիզանթին տէվլէթինին մէյտանը հաշմէթ ու տարաթը , Էհլի Սալիպ գիւմրէլէրինին մէմէրրի մէ-հաճէմաթը վէ ագըպէթ ճիւնուտը զաֆէքնիւմուտը Օսմանիյէ-նին մանգարայը միքնէթ վէ մէրտանէկիտի օլմուշ օլտուն :

Հայ հայ . . . պիր զէման կէլիւշքի , Իսթանպօլ փօլիթիգա տիւնեասընըն միհլէրի վէ տին ալէմինին մէնչաը օլմուշ , եիւզ-լէրճէ հաքիմլէրին խէզայինի ուսուտիյէթինի ճէլպ , ճիհանըն

ճէվհէրլէրինի ճէզպ , սէքիզ տէֆ'ա միւքէրրէր Բուհանի մէծ-
լիպլէրտէ պէշէրին իթիգատաթը տինիյէսինի տայիրէի իթաաթա
տալէթ էթմիշ տիր . . . :

Ամմա , պէլքի , ուրուարըն « կէշմիշէ մազի տէրլէր » տարպը
միսալը մանթուգինճէ , « կիւն պո'ւ կիւն տիւր » տէշէսինիզ ,
էօյլէ իսէ տէ իմտի , աեաղընըղլա տէյիլ իսէ խաեալընըղլա պու-
եուրունո'ւզտա , փայլթաթթըմըզտա պո'ւ կիւն պիր տէվը է-
տէլիմ :

Պու կիւն մահը նիսանըն նըսֆը վէ մէվսիմի պահարըն նըս-
ֆը տըր : Պահա'ր , իւնֆիւվանը չէպապէթին չէպիհի , լէթա-
ֆէթի թապիլիյէնին ճիսմի վէ ճէնէթի ալիյէնին ըսմի տիր վէ
ինսան իշիւն չու մէվսիմտէ Տէրիսաատէթ' սաատէթ վէրիր :

Սիզի Գալաթա քէօփրիւսիւնէ վէ Պիւսիւք Չարչուեա տա-
վէթ էթմէեօրոււմ , զալէպէլիքլէրտէն վէ չամաթալարտան կէրի
գաշալըմ , օմուգունտա սու տէսթիսի թաշըեան ընէպէրէ , է-
լինտէ պօեա գութուսու թութմուշ չօճուղա պագմաեալըմ ,
գութու լաեէմութ ուղրունա գանթարլար ալթընտա էգիլէն
Վանը աղբար լարա , պիր մանկըրա պին տուա օգուեան տի-
լէնճիլէրէ նազար գըլմաեալըմ , հասըլը , հէր քէօշէ պաշընտան ,
հէր թրամուէյ եօլունտան , հէր գայըգ իշինտէն , հէր մաղազա
գափուսունտան վէ հէր ֆապրիգա տէրունինտէն սիւտուր է-
տէն սէտալարա վէ նիտալարա վէ ինլիլիլէրին սրբեկըլ ֆօր
լայֆ թա'պիրինէ միւշապիհ էքմէք զալլասընըն վէլլէլէսինէ հի'շ
տէ գուլագ վէրմէեէլիմ :

Հա'յտի , ֆոնըրտիա , Ալքազար , Սրօնէք , Նէնի թէաթրօ
վէ էմսալը մահալլէր գափանմը վէ գըշ մէվսիմի իլէ պէրապէր
պալօլար , գօնսէրլէր , սուարէլէր վէ սայիր օեունլար թա'թիլ
էտիլմիշ իսէ , Պօղազ իշի սուլարընա միւթէվէճճիհ օլալըմ :

Տէնիզ սէյեահաթը գատար կիւզէլ Նէ՞ վար , խուսուսաքի
պու սէյեահաթ Պասֆորոս իւզէրինտէ օլա :

Պա'ք , սահիլտէքի պինալար , աղաճլար , տէրէլէր վէ թէ-
փէլէր կէրի կէրի գաշմագտա , սուտա սլալըզլար օյնամագտա
վէ հալմատա գուշլար ուշուշմագտա , վափօրլարըն պաշընտան
փիւսիլիւրէն գարա տիւմանլար վէ աեաղընտան ֆըշգըրան պէ-
եազ քէօփիւքլէր , գայըգճըլարըն սյգըրը սէսլէրի վէ շարիւլարըն
ուգուն ճըրըթըլարը եէքտիկէրինէ գարըլմագտա սըրլար :

իշթէ Պէօյիւք տէրէ : Պու նէ՞ սիւր'աթ : Գալաթա , Օրթա-
բէօյ , Աքնափուտ քէօյ , Պէպէք , Բումէլի Հիսարը վէ Թէրա-
պիա արգատա գալմը , վէ սէֆինէ պիր թայիր կիպի տէնիպին
իւզէրինտէն պիզի ուշուրմուշ : Գարաեա չըզլպ բիացա մէյտա-
նընտա պիր քանարէ իւզէրինտէ օթուրալմ , ճիհէթի զարպը
քիւթիւա էտէն շօլ սէհասը զէրինէ պագալմ վէ նիրի էքպէրին
վէտ'ա սէլամընը ալալմ :

Եամաշ եամաշ կիճէնին փէրտէսի քիւշատէ էտիլիեօր , սու-
յուն իքի ճիհէթինտէ իշալ օլունան ըըզլար պիր թարաֆտան
վէ գուպպէի ասիւմանը միւնէվվէր գըլան ախթէրանը զիեա-
քիւթէրան տիկէր թարաֆտան նազարարա հայրէթ վէրիեօր :

Շօլ միւզէյէն եալըլարտան մուզիգանըն մուհարրիք պէսթէ-
լէրինի , վէ շու փէնճէրէտէն պիր հանըմըն հապին հագին նազ-
մէլէրինի իշիտիեօրմուսուն , հուպուպ էտէն պատը նէսիմ իլէ
սու գըզլարընըն ճիլվէսինտէն թէլաթթիւմ էտէն լաֆիֆ մէվճ-
լէրի վէ սահիլէ չարփան կիւմիւշ րէնքի քէօիլիքլէրի կէօրիւ-
եօրմուսուն , բիացա նըն պիր պօյունտան օլ պիրինէ վօյքա
վուրան քիպար միւսիլէրին վէ ճիլվէսազ մատմազէլէրին ֆիսիլ-
թիսինի անլա՞եօրմուսուն , կիճէ գուշու կիպի սահէրէ գատար
ուլգուսուզ գալըպ պիր թէպէսսիւմ ալամէթինէ միւնթազըր
օլան պիշարէ կէնճլէրի վէ արա սըրա անլէրէ իսթիհաքեարի
պիր նազար իմալէ էտէն զալիմ գըզլարը թանը՞եօրմուսուն . . . :

Աման , նէրէտէյիզ , սէմաեա պա'գ' սաֆի տիր , տէրեաեա
պագ' մամի տիր , եօգարտա մէլիքէ կիպի կիտէն պիր մահի-
թապ կէօրիւրսիւն , աշաղտա ֆէրիշթէ կիպի կէլէն չօգ մահի-
թապ պուլուրսուն : Աէօք եիւզիւնիւն պին ախթէրի՝ տէնիպին
սուլարընտա խաֆիֆ տալզա գալտըրըր , եէր եիւզիւնիւն պիր
տիւխթէրի՝ գալպլէրին տէրեասընտա շէտիտ ֆուրթունալար՝
գապարտըր : Չիլէքլէրին նէֆէսինտէն չըզլպ կիւզարարար արա-
սընտան կէչէն գօգուլար՝ հէլալլէթ սաշարար , շու քիսվլէրին
գաթլարընտան վէ քիսվէ սաշըրիւշ սաշլար արասընտան միւն-
թէշիր օլան րայիհալար պախշը սէատէթ էտէրլէր . . .

Վար իսէ , ֆիրտէվսի ճէնան տէտիքլէրի էլիպէ օվապը պու-
րասը տըր , վար իսէ շօլ քէլամը մէշհուրտաֆի « Աէօզլէրի ալա ,
« սէօզլէրի միւնէսսիր ու պալա , կէյսուլէրի պույ պախշը անպէր
« սարա , էպրուլէրի մէհասին էֆգայը ճէմալը ճիհան արա »

մահափարէլէրին տէ մէքեանը պուրասը տըր :

Տէ շիւտի , տօսթո՛ււմ , իմքեանը վար իսէ պու ճայը մահ-
զուգլյէթի գրագ տա , Արապիսթանըն կէլինի տէտիլինիզ Այն-
թապըն սէֆալարը իլէ միւթէլէզզիզ օլ :

ՆԱԶԱՐԻ

Փ Ի Ն Ո Ւ Ն

Հ Ա Վ Ա

Քիւրրէի արզըն սաթհընը իհաթա էյլէյէն ղազի մատ-
տէյի հավա , վէ հիյեթի մէճմուէսինէ քիւրրէի հավա
թէսմիյէ օլունուր : Հավա՝ թաթսըզ վէ գօգուսուզ պիր
ճիսմ օլուպ ազ միգտարտա ըէնկսիզ լաքին չօգ միգտար-
տա մաի ըէնկտէ կէօրիւնիւր վէ քիւրրէմիզի սարմըչ օ-
լուպ գալընլըզը թագրիպէն 62 միլ տիր : Հավանըն թա-
զեիզի տախի վար տըր , քի հէր միւրէպպաա փարմադ
իւզէրինէ 514 գըեէ հիսապ օլունուր վէ պու հիսապլա
հավանըն թէքմիլ աղըրլըզը 4,201,506,000,000, օգգա տըր :
Ատի վիճուտի պիր ատէմ իւզէրինէ հավանըն թագեիզի
11,300 օգգա եախօտ 35000 լիթրա օլտուղու հալտէ ,
պու թագեիզ վիճուտին հէր թարաֆընտան օլտուղուն-
տան՝ աղըրլըզ եա զահմէթ հիսս էթմէյիզ : Հավա կէ-
րէք շէմօին հէրարէթինի հըֆզ ու թա՛տիլ , կէրէք պու-
խարը ալըպ տաղըտարագ եաղմուր վէ գար հասըլ վէ
կէրէք հայվանաթ վէ նէպաթաթա թէնէֆֆիւս ղըտասը
թէտարիք էթմէսի վէ սայիր ճիհէթլէրի իլէ քէսիր իւլ
ֆէվայիտ օլտուգտան մա՛տա վիճուտու պէշէրի տախի
պէսլէյէն պիր թաամ տըր : Վիճուտու պէսլէյէն թաամ :

լար եկվմիյէ 2-3 վէ եախօտ 4 տէֆա եհնիլիւրէր լաքին ալէտտէվամ հտիլէն թա՛ամ հավա տըր, վիճուտի պէս. լէյէն հիշ պիր թաամ անըն գատար գուվվէթլի վէ միւ. ֆիտ տէյիլ տիր, հէր առէմ կիճէ վէ կիւնտիւզ տադի. գէտէ օթուզ տէֆա՛տան զիեատէ նէֆէս ալբալ վէրիր, տէմէք տիր քի հավանըն էօմրի ինսանի իլէ սըգը իրթի. պաթը օլուպ անըն պիրինճի էօնսիւրիւ տիր, վէ սըհհէ. թի՛ պէտէնիյէ իւզէրինէ ա՛ղիմ թէէսիրի վար տըր: Շէ. հիրլէրին, ալէլխուսուս քէսիր իւլ էհալի օլան չէհիրլէ. րին հավասը թէնէֆֆիւսէ մուզիրը վէ պաթազլըգ մի. սիլու մահալլէրինքի իսէ միւհլիք տիր: Եիւքսէք մահալ. լէրին, մէսէլա եայլալարըն վէ տաղլարըն հավասը զայէթ թէմիզ վէ հէր պիր թէաֆֆիւնսէն ա՛րի օլարագ սըհ. հէթէ եարար վէ տինճիք վէրիր. տէնիզին հավասը իշ. թիհայը աչար, վէ լազըմ օլան գուվվէթլէրի արթըրըր: Թէնէֆֆիւսէ էն միւնասիպ հավա սապահըն թէմիզ րաի. հալը հավասը օլուպ էօմրիւն տէստէյի տիր, վիճուտի գուվվէթլէնտիրիր, իշթահը չօղալտըր, իզթիրապլարը տէֆ վէ զէմէրի զայիլ էտէր: Պիթթէճրիւպէ անկլալըլ. մըշ տըրքի սապահըն օլ կիւզէլ վէ ֆերահիյէթ պախշ հավասընտան մահրում գալարագ թէմպէլլիքլէ եաթագ. տա եաթան էֆրատ՝ ալէսսէվիյէ խասթալըղա վէ րա. հաթսըզլըղա միւպթէլա տըրլար:

Եագընլարտա Ֆրանսատա 35-40 եաշընտա պիր գըղ՝ գուվվէթսիզ օլարագ տաիմա եաթաղա խըզմէթ էթմէք. տէ իքէն աթըպպանըն թա՛լիմի իւզէրինէ հէր սապահ էրքէն գալգըպ չէհրին գուրպինտէ եիւքսէք եէրլէրէ կէզմէյէ կիտիպ սապահըն օլ հայաթպախշ հավասընը թէնէֆֆիւս էտէրէք 2 այ իշինտէ իշթահը աչլտըր, վի. ճուտի գուվվէթլէնտի տինճէլտի վէ 15 եաշընտա պիր գըզ հիյեէթինի ալտը: Պօղուլմուշ հավայը թէնէֆֆիւս

էթմէքլիյին նէ տէրէճէ մուզիրը , մուխրիպ վէ միւհլիք
օլտուղունու անլաթմազ իչիւն եալընը շու պիր միսալ
քեաֆի տիր : 1756 սէնէսի Յունիս այրնտա ինկիլիզլէր
թարաֆընտան էսիր ալընան 146 Հինտլիէր Պէնկալանըն
պէօյիւք մահպէսխանէսինէ իտխալ օլունտուլար վէ պիր
կիճէ գալտըլար , ֆէրտասը կիւն , ալէսսապահ մահպէս-
խանէ եօզլանտըգտա մէզքիւր 146 Հինտլիէրտէն ան-
ճազ 23 թանէսի պէրհաեաթ վէ պազի 123 իւ հավանըն
պօզուլմասընտան վէֆաթ էթմիչլէր իտի , պունտան միւս-
թէպան օլաճաղը վէճհ իւզրէ պօզուլմուշ հավանըն թէ-
նէֆֆիւսիւ փէք զարարը վէ էքսէր տէֆա միւհլիք տիր :
Հիսապ օլունմուշ տըր քի 2500— լիթրա պօզուլ հավա-
տա 1 լիթրա զազը համիզի ֆահմի (աժխային թթու)
վար տըր , եանի հէր միւքեաապ փարմադտա $1\frac{1}{4}$ կրամ
գատար քի , պու զազ նէպաթաթըն նէչվ ու նիւմասը
իչիւն շարթը էվվէլ իսէ տէ հայվանաթ իչիւն զէհիրլի
տիր :

Ալէսսէվիյէ ատէմ սա'աթտա 500 լիթրա հավա թէ-
նէֆֆիւս էտէր . 10 սա'աթըգ պիր կիճէտէ իքի քիչի
10,000 լիթրա հավայը պիթ թէնէֆֆիւս թիւքէտիրլէր ,
ատի պիր եաթազ օտասը իսէ պու միգտարտա հավայը
շամիլ օլամազ , պունտան տախի անլայապիլիլիզ քի ու-
ֆազ եաթազ օտալարը վէ փէնճէրէսիզ մահալլէր իս-
քեան իչիւն զարարը օլուրլար : Շու խուսուս տախի զիքը
օլսա սէզա տըր քի օտանըն հավասը սալթ ինսան թէ-
նէֆֆիւսիւ իլէ տէյիլ իլլա իանան աթէշ վէ լամպա վա-
սըթասիլլէ տախի պօզուլմադտա տըր , Հիսապ օլունմուշ
տըր քի ատի պիր մում սա'աթտա 933 միւքեաապ այազ
հավա պօզար :

Կէրէք հայվանաթ վէ կէրէք նէպաթաթ խասթալըդ-
լարընըն թապիի չարէսի թէմիզ հավա տըր , վէ պու

սէպէպտէն տիր քի թէպապէթ տայիրէսինտէ պիրինճի
էճզա եէրինի թուծան թէպտիլի հալա օլմուշ տուր :

ՄԻՀՐԱՆ Պ. ՍԷԼԵԱՆ

Թ Է Ր Ծ Է Ս Է Ի Հ Ա Լ

Է Յ Լ Ա Թ Ո Ն (Պ դ ա տ ո ն)

Քրիստոստան 429 սէնէ մուգատտէմ Եունանիսթանըն
Եգիմա ատաալնուա թէվէլիւտ էտէն պու ֆէյլէսօֆուճ
խամի էվվէլ Արիսքոքի իտի , ֆագաթ սօնրա մուալլիմի
Սոկրատ անըն իրի պէտէնինէ վէ կէնիշ ալնընա նազարէն
անը Էֆլարոն թէսմիյէ էյլէտիքի Եունանիճէ իրի տէմէք
օլուր : Բիվայէթ էտէրլէր քի՝ Պղատոն տահա պէշիքտէ
իքէն , արըլար անըն տուտագլարը իւզէրինէ պալ գօյ-
մուշլար . վէ կիւեա խաճէսինին բիւեասընտա Պղատոն
պիր թօյ գուշու շէքլինտէ կէօրիւնմիւշ վէ անըն գանատ .
լարը պիրազ պէօյիւտիւյիւ կիպի թաթլը թէրէննիւմլէր
իլէ ուշմայա պաշլամիշ :

Պղատոն հէր իլմտէն էվվէլ շի՝ր վէ հէնտէսէ իլմինէ
մէշղուլ օլտու , խթիլլահը պէլիզ , ֆիքրի պէրրագ վէ
մուհաքէմէսի թամ իտի , ֆագաթ խօշունա կէլմէտիյին .
տէն եախօտ տիկէր պիր սէպէպէ մէպնի՝ կէնճիլինտէ
եազմիշ օլտուղու էսէրլէրտէն պաազըսընը քէնտի եէտի
իլէ իհրապ էթմիշ տիր : Միւտէրրիսինին վէֆաթընտան
սօնրա , Աթինատան չըգըպ Եունանիսթանըն պա՛ազը
սէմթլէրինէ տօղրու սէյեահաթ էյլէտի :

Պիր վագըթ՝ Պիւթագորեան թէսմիյէ օլունան մէշհուր

ուսթատարըն նէզտինտէ իգամէթ էյլէտիքտէն սօնրա, իթալիաեա, Սիկիլիա ճէզիրէսինէ վէ սօնրա Մըսըրա կիթտի: Պու սէյեահաթտան սօնրա վաթանընա ավտէթ վէ շէհրին հիսարընըն գուրպինտէ աղաճլար իլէ միւզէյ-յէն ուֆազ պիր մէքթէպ թէէսիս էյլէտի: Պաազըլար տէրէր քի պու մէքթէպ Աթինա խանէտանընտան Ակա-դէմոս իսմինտէ պիրի թարաֆընտան Պղատոնա միրաս տիւշտիւյիւնտէն պու մէքթէպին իսմի Ակադէմիա թէս-միյէ օլունտու, վէ պունտան ալարաք տըր քի, շիմոի ալի մէքթէպլէրէ վէ իլում ու ֆիւնունա տայիր պէօյիւք էնճիւմէնլէրէ Աքաուհմիա (ճեմարան) տէրլէր:

Պղատոն գլըգ սէնէ գատար միւտէրրիսիքտէ տէվամ իլէ չօգ շայիրտլէր մէյտանա կէթիլտի վէ պու էսնատէ միւքեալէմէ շէքլինտէ խայլիճէ թէէլիֆլէր տէ եազտը, վէ պունլարտա ումումէն պաշգասընըն ազգընտան կիպի սէօյլէր իտի: Բումլար արասընտա օ՝ գատար մէօթէպէր վէ խօշ իտի քի իսմինի Աթինա արքսք գօյտուլար: Հաթ-թա էսքի զէմանտէն պէրրու պէլաղէթ վէ ֆէսահէթէ նիմունէ օլան Կիկերոն՝ պու ալիմէ հայրէթլէ տէմիշքի « էյէր Արամազդ իլահ՝ ինսան լիսանը իլէ սէօյլէմէք միւ-րատ էթսէ, մութլագա Պղատոնըն իսթիլահընը գուլա-նըր իտի »:

Պղատոն հէր նէ գատէր տէ թահրիրաթը իլէ շէօհ-րէթշուար իսէ տէ պիր թագըմ էֆքեարը պաթըլէ զէ-հապընտա տախի պուլունմուշ տուր, մէսէլա, աթէշ եէր իւզէրինտէ էհրէմլէր կիպի ասըլմըշ, վէ տիւնեամըզ օն իքի ատէտ պէշ զավիյէլի փարչալարտան եափըլմըշ տըր տէր իմիշ: Ճանըն էօլիւմնիւզլիւյիւնէ վէ կէրչէք պիր Ալլահըն մէվճուտիյէթինէ ինանըր իմիշ իսէ տէ, բուհուն ինսանտան ինսանա եախօտ հայվանլարա ինթի-գալընա իթիգատ էտէր իմիշ:

Վէ պու քեաֆֆէսի իլէ Պղատոն՝ ախլազ ու էտէպի-
լէթաֆէթի վէ մալիւմաթը իլէ պիւթիւն էհալինին թէ-
վէճճիւհիւնիւ գազանմը իտի : Ազ թաամ էտէր իտի ,
սըհհէթինի , ֆիքրինի վէ գուվվէթինի մուխիլլ օլան հէր
չէյտէն զիեատէսիլլէ սագընրը իտի : Պէօյլէճէ փէք
սաղլամ պիր էօմը կէչիրտիքտէն սօնրա 81 եաչընտա ,
թամ տօղմուշ օլտուղու կիւնտէ վէֆաթ էյլէտի , խաս-
թալըղը էսնասընտա ագլը պաչընտա վէ քէնտի տօսթ-
լարը իլէ միւլազաթ էթմէքտէ իտի վէ Կիկերոնուս տա
սէօյլէտիլինէ պագար իսէք եաղը եազտըղը վագըզ իր-
թիհալը տարը պէգա էյլէմիշ տիր :

ԱՐՏԱՇԷՍ Ն. ԹԱԽԹԱՃԵԱՆ

վ. կ.

ՂԱՐԱՅԻՊԻ ԹԱՊԻՅԻՅԻ

Գ Ի Ի Թ Ի Ի Գ - Ի Ն Ս Ա Ն

Բարիս էհալիսի թարաֆընտան Բիքիւք-ատիւ թէսմիյէ
օլունան չու գօլսուզ վէ պաճագսըղ ատամճաղըղ՝ թէա-
թրօ սահնէսինտէ քէմալը մուվաֆֆադիյէթլէ օյունլար
եափապիլիր , մէսէլա , թիւֆէք սըգմագ , գալէմ իլէ
իմզասընը գօյմագ , գատէհէ սու տօլտուրուպ աղղընա
կէօթիւրմէք , վէ պու ճիւմէսի՝ էլի վէ աեաղը օլմատըղը
հալտէ : Պու աճայիպ քիմսէնին ճէսէտի իրի , լէհճէսի
կիւզէլ վէ պօյնու գըսսա տըր , վէ Սիպիրին թըրօյզք
չէհրինտէ տօղմուշ օլուպ՝ շիմտի 34 եաչընտա տըր :

1879 տէն պէրու սէյեահաթա չըգմըլ վէ Ռուսիաեա ,
Շուէտէ , Նորվէկիաեա , Ալմանիաեա վէ Իթալիաեա կիթ-
միշ տիր , իսմի՝ Նիքոլայի Վասիլիէվիչ Բօպիլքօֆ տըր

վէ ասըմբղըն , էն ա՛ղիմ աճայիպաթընտան մա՛տուտ տըր , վէ եիւզիւնիւն ֆէրրաս վէ կիւլէճ օլտուղու քէն- տի հալընտան մէմնուն օլմասընա տէլիլի քեաֆի տիր :

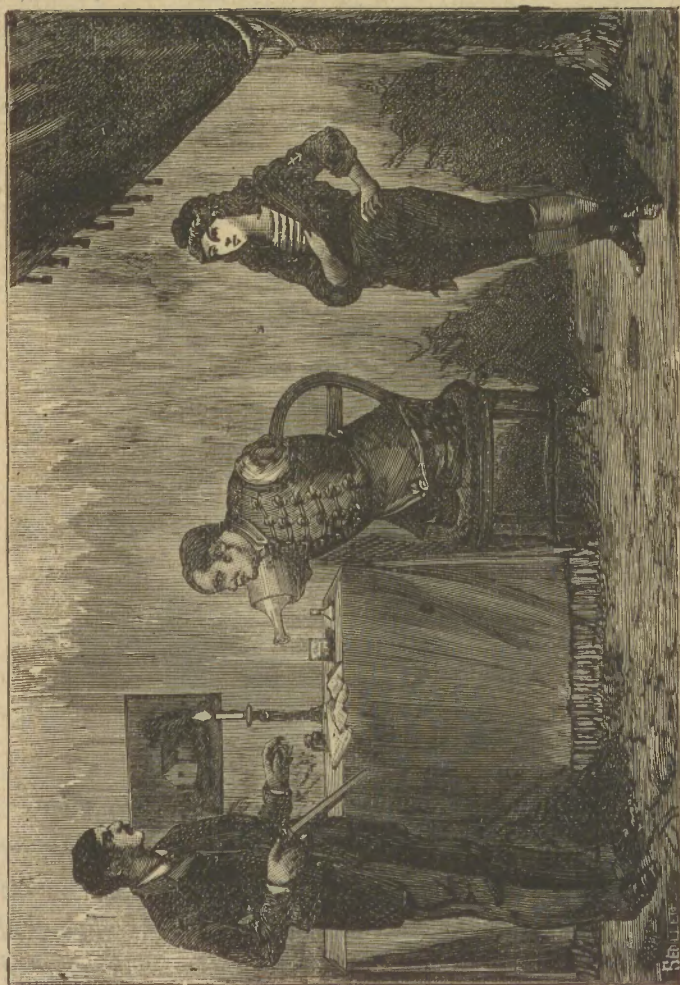
Պրանսանըն Լիոն շէհրինտէ հէքիմէր , գաչ տէֆա իլմի թէշըիհ նօդթաի նազարընտան պու քիւթիւք ա- տէմի քէշֆէ իթմիշ տիրէր . մէրգումուն պիր խալչասընըն քէմիյի 15 վէ տիկէրի իսէ 20 սանթիմէթրօ տըր , սօլ գօլու հիշ եօգ վէ սաղ գօլու իսէ 20 սանթիմէթրօ ու-

ղունլուղունտա վէ մախրութի շէքլտէ պիր շիշ տիր :

Էթտիյի թէճրիւպէլէրին պաշըճալարը շունլար տըր , գալէմի տիվիթէ պաթըրըպ իմզասընը տէօրթ քէօշէլի քեաղըտ իւզէրինէ եազար վէ հազըրունա հէտիյէ վէրիր : Մագգաս իլէ քեաղըտ քէոէր , չաթալ իլէ պիր թա- պագ տէրունինտէքի էքմէք փարչալարընը աղզընա կէօ- թիւրիւր , սա՛աթը ճէպինտէն չըգարըպ պագար վէ սօն- րա եէրինէ գօր , գուրշուն գալէմ իլէ քեաղըտ իւզէրինէ

ընտրւածը , քիպրիթ իւն մօմու եագըս սօնրա սէօյն .
տիւրիւր , տիւր վէ տօտագըլարը իւն իփիկի իյնէյէ կէ .

չիւրի , թարիսէրաւ պու միսիւլու զարայիպին զիքրի
չօգ վար տըր :

Կէչէն սէնէ Սփանիատա գօլտուղ վէ պաճագսրղ պիր
գըղ տողմուչ , 1875 տէ Սէն Բօլ տը Լէն շէհրինտէքի տի-
լէնճիլէր արասընտա էլսիղ աեագսրղ իւչ եաչընտա պիր
գըղ կէօրինմիւշ տիր :

Մն ալթընհը 'ասըն ինկիլիղ 'իւտէպասընտան Սթով'
1581 տէ անատան տողմա էլսիղ վէ աեագսրղ պիր Հօ-
լանտալը կէօրմիւշ օլտուղունու նագլ էտէր :

Շէօհրէթշուար Մաթիէօ Պիւխէնկէր՝ էլսիղ վէ ա-
եագսրղ վէ պաճագսրղ տողմուչ օլուպ , մուա'սսիրի օլան
պիր միւէլլիֆին տէտիլինէ կէօրէ գօլլարընըն եէրքնտէ
պալըզ եէլքէլէրինէ պէնղէր իքի շիշ վար իմիշ , եինէ
տէ թէմիղ եագը եաղա պիլիւր վէ գաշըգ վէ չաթալ իլէ
տէ թա'ամ էտէպիլիւր իմիշ :

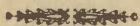
Մէզքիւր Պիւխէնկէր տէօրթ տէֆա թէզէվվիւճ էթ-
միշ վէ հալա Լօնտրանըն Պրիթիշ միւղէխանէսինտէ սու-
րէթի վար իմիշ :

Պունտան էլլի սէնէ մուգատտէմ՝ իլկիլթէրրատա պիր
լորտ՝ էլսիղ վէ աեագսրղ տողմուչ օլարագ էյի տէ աթա
պինէր իմիշ :

Պէնիի պէշէր արասընտա մէվճուտ պու կիպի քիւթիւք
ատէմէր աճայիպաթը թապիլիյէտէն օլտուգտան մ'ատէ ,
ինսանլարըն՝ զայրէթ , սապր վէ մա'րիֆէթ սայէսինտէ
մահրում պուլունտուգլարը ազանըն խըզմէթինի իճրա է-
տէպիլիւր օլտուգլարընը իսպաթ էտէրլէր :

Բուրաստան Մանկանց

ՀՐԱՆՏ Գ. ՍԻՒԼԷՕՋԵԱՆ

ՄԷՃՄՈՒԱԹԸ ՎԱԳԱՅԻ

Այնթապ . — Պիր միւտտէթտէն պէրու միւնհալլ օւ-
լան թաղական խորհուրդ հիյեթի , Սահմանադրութիւն
նիզամնամէսի ահքեամընա թէվֆիդան Օգնական վէ Ընտ.
ըողական ժողովրար մա'րիֆէթիյէ էտիլէն թէչէպպիւ-
սաթը էվլէիյէ վէ թերթիպ գըլընան եիկիրմի տէօրթ
էսամիյի հալի Գանտիտալար ճէտվէլի իւզէրինէ իճրա
օլընան ինթիխապ միւճէպինճէ , էքսէրիյէթի արա իլէ
միւճէտտէտէն թէչէ.քքիւ էյլէմիշ տիր :

Իշպու հիյեթ աղալըղընա ինթիխապ էտիլէն զէվաթը
միւթէպէրէսին էսամիսինի գաղանմըշ օլտուգլարը րէյ-
լէրին սըրասը իլէ պէրվէճհի աթի զիքը էտիպ , շու մէ-
մուրիյէթի ճէտիաէլէրինի թէպրիք վէ սէպաթ իւզրէ
տէվամլարընը թէմէննի էյլէրիշ :

Մեծապատիւ Նիկողոս էֆ. Նազարէթեան

»	Գալուստ	»	Հաղարեան
»	Յարութիւն	»	Նազարէթեան
»	Դէորդ	»	Սիւլէօհեան
»	Կարապետ	»	Եաղսքեան
»	Հաննա	»	Թախթաճեան
»	Յակոբ	»	Առաքելեան
»	Ներսէս	»	Պալեան

ՇՈՒՊԻՆԱԹԸ ԻԼՄԻՅԷ

ԱՅԻՅԵԹԷ ՏԱՅԻՐ ՏԱՐՊԸ ՄԻՍԱԼԼԻՐ

Էրբէն եաթմալը , էրբէն գալգմալը ,
Հէր տիւրլիւ իֆրագտան սագընմալը ,
Թէմիզլիկէ սիգգաթ էթմէլի ,
Պէսլէյիճի վէ գուվլէթ վէրիճի թաամ եէմէլի
Թէմիզ սու իշմէլի վէ թէմիզ հաւա թէնէֆֆիւս էթմէլի :

ՊԱՇԵՐՎԸՋՏԱՔԻ ՍԱԶԼԱՐ

Ինկիլթէրա հազիգ թապիպլէրինտէն վիլսոն նամ
զաթ պիր խաթմանն միւպթէլա օլտուղու իմրազը ճիւ-
տիյէի ըէսի թէտաւի էթտիկի սրրատա ինսանն պաշըն-
տա նէ՝ գատար սաչ մէվճուտ օլտուղունու ֆէնճէ քէշֆ
էթմիշ :

Շէօյլէքի պաշըմըզըն սաթհը ճիլտի 130 գըթա թա-
պագատան իպարէթ վէ հէր պիր թապագա իւզէրինտէ
1000 ատէտ գատար սաչ օլուպ ճէման պաշըմըզըն թէք-
միլ սաչլարը կէօեա թագըրիպէն 127,920 ատէտտէն իպա-
րէթ իմիշ :

ԵԻՐՈՊԱԿԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ

Ա. ՊԻՊԵՌՃԵԱՆ

Կ. Պօլիս , Յակոբեան խան , թիւ 14

Ներդպական գրատունս պատրաստ է կատարելու Գաւառ-
նէրէն եկած ամէն յանձնարարութիւնք ամենայն ճշդութեամբ
ու կանոնաւորութեամբ :

Ամէն գործառնութիւնք կանխիկ դրամով կը կատարուին :

Սանիպի իմքիեազ՝

Վ. Բ.

Նոր հրատարակութիւն

Վ Ի Բ Դ Ո Ր Հ Ի Ի Կ Օ

Թ Շ Ո Ւ Ա Ռ Ն Ե Ր

ԵՐԿՐՈՐԴ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Պ Ա Տ Կ Ե Ր Ա Ջ Ա Ր Դ

ԹԱՐԳՄԱՆԻՉ

ԳՐԻԳՈՐ ԶԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆ

ՀՐԱՏԱՐԱԿԻԶՔ

ՆՈՐԱՆ Կ. ՊԵՐՊԵՐԵԱՆ ԵՒ Ս. ՏՈՎԼԵԹԵԱՆ

Հրատարակուեցաւ ԵՐՐՈՐԴ Կատորն և կը վաճառուի ամեն հայ
գրաՎաճառաց քով, ի գին 14 ղուրուշ:

Ն Ո Ր

ԸՆԹԱՐՑԱՐԱՆ ՊԱՏԿԵՐԱՋԱՐԴ

ԵՐՐՈՐԴ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Մեծ. Մ. Մամուրեան էֆէնտիի յօրինած սոյն ընտիր և գեղեցիկ
Ընթերցարանն, որ երրորդ տպագրութեան արժանացած է,
հրատարակուած է Բուքրաստանի տպագրատունէն, թէ ան աւելի
գեղեցիկ պատկերներով զարդարեալ և ընտիր թղթի վրայ մաքուր
տպագրութեամբ:

Նախորդ տպագրութեանց թղթակազմին գինն էր 5 ղրշ. իսկ
սոյն երրորդ տպագրութեան կազմեալի գին որոշեցինք 100 փարա,
չառ գնողներու համար մասնաւոր զեղջ կը լինի: Կեդրոնատեղին է
Զարդարեան գրատուն, Սուլթան Համամ, թիւ 14, և մայրաքա-
ղաքիս բոլոր հայ գրաՎաճառաց քով:

Handwritten signature and stamp at the bottom of the page.